

RECENZE

Poetické vlání Gabriely Vránové

Jak nejlépe pojmenovat žánr filmu **Gabriely Vránové a Ondřeje Kepky**, který nese název **Království poezie**? Poetické pásmo? Osobitě zeměpisně-životopisné putování přední české herečky a výborné recitátorky, která se vydává po stopách prožitých let se zvláště vzácnými průvodci - básníky? Nebo originální cestopis krajiny, ojedinělý dokument o kráse stromů, vod, malebných vesnic i úzkých uliček měst? Nejspíš je to rozevláté i moudré rozjímání o poezii, o mistrech slova, kteří stavěli podél recitátorčiných cest četné směrovky veršů. Ale najdeme zde i herecké etudy - třeba když Viktor Preiss - další výrazná osobnost - nejen recituje a zpívá, ale také „s buřinkou na hlavě, v ruce hůl“ hraje Jana Nerudu. Tohoto mistra verše ostatně s neodolitelným temperamentem sobě vlastním připomene i sama Gabriela Vránová, když se zvesela veze po kolejích a v temperamentním rytmu sděluje světu, že „polka jede!“. Království poezie zkrátka nelze vtěsnat do jednoznačné definice, do nějaké konkrétní kategorie, vždycky se spolehlivě vysmekne nebo někde kousek přečnívá. A to je dobře, protože ani hranice poezie, již je film především věnován, nelze striktně vymezit.

Ojedinělý projekt poetického DVD, jehož jádrem je hodinový film, vyrostl z okouzlení básněmi a z lásky k nim. Ale také - a přiznejme to rovnou - z lásky k mamince. (Neboť pokud to nevíte, režisér Ondřej Kepka je synem Gabriely Vránové, jejíž kreativní osob-

nosti složil tímto počinem zasloužený hold.) Zkušený autor několika desítek dokumentů i hraných televizních filmů se ujal velmi ne snadného úkolu, jemuž dostál se ctí. Přizval si - spolu s hlavní protagonistkou - na pomoc několik zajímavých hostů, kteří mají k sledovanému tématu co říci: vedle již zmíněného Viktora Preisse také Lubomíra Feldeka, Otakara Brouska, Luďka Munzara, Davida Krause, Ivana Svatoše, Matyáše Valentu, Jana Pavlíka. Zazní tu hudba výtečných muzikantů - kytara Štěpána Raka, klavír Emila Viklického, písně Jarka Nohavici, Davida Krause či Jiřího Pavlici. Z jejich úvah, přednesu, hudebních i hereckých kreací vznikla poutavá, emocionálně působivá i poučná podívaná. Vede křížem krážem našimi i sousedními krajinami, střídá tempo vázaných i volných veršů, je pestrá a má svižný rytmus.

Ondřej Kepka dobře věděl, kdy je třeba poetický přívál odlehčit a okořenit humorem (viz Feldekovo uvažování i vtipkování nad postavením poezie v dnešním světě či jemná Preissova sebeironie v „dialogu“ s Janem Nerudou). Odhadl, kdy „dát“ píseň, kdy se zasnit nad Nezvalovou řekou Svratkou i kdy připomenout, že tento básník „dokázal zřymovat kdeco“ - samozřejmě i témata, která ho nebyla důstojná.

Obsažná filmová antologie Království poezie má místa objevná (například připomenutí Jakuba Demla, Otakara Březiny) i důvěrně známá, nad nimiž se posluchač asi tiše dojme.

Království poezie Gabriely Vránové

dokumentární film, který objevuje tajemné krásy poezie
režie: Ondřej Kepka

Kvůli kráse veršů, které jsme možná během let někde poztráceli, i pro půvab „magnetického větru“ Gabriely Vránové.

Hlavní film je doplněn řadou bonusů, například ukázkami z televizních i pódiových pořadů Gabriely Vránové, úryvky z filmů...

DVD Království poezie lze zakoupit v reprezentativní prodejně Českého rozhlasu v Praze na Vinohradské třídě nebo v e-shopu Radioservisu.

■ Agáta Pilátová, *publicistka*